

29 I do 3 II ub. r., zamieszczona w „Literárnych Novinach” (nr 7/64 r.) stała się podstawą do krótkiej charakterystyki porównawczej tendencji literaturoznawstwa czechosłowackiego i polskiego. (w seminarium brało udział 4 naukowców czechosłowackich). W korespondencji tej czytamy:

„Konfrontacja referatów polskich i czechosłowackich oraz wymiana poglądów w czasie dyskusji wykazała wspólne tendencje i dyferencje między badaniami literaturoznawczymi prowadzonymi w Polsce i Czechosłowacji. Silne strony polskiego literaturoznawstwa stanowią: szerokie uwzględnienie międzynarodowej literatury naukowej, precyzja systemu naukowego i terminologii, w Czechosłowacji natomiast oparte jest ono na dążeniu do przewyższenia opisowości, izolowanego stawiania problemów, na inspiracji metodologicznej”.

W „Literárnych Novinach” (nr 12/64 r.) znajdujemy obszernie omówienie polskiego periodyku filozoficznego „Zeszyty Argumentów”. Autor recenzji podkreśla tu, że dwumiesięcznik zdobył duży autorytet wśród polskich pism socjologiczno-filozoficznych oraz zwraca uwagę na zagadnienia, jakimi pismo się zajmuje: analizą socjologiczno-polityczną życia religijnego, socjologicznymi badaniami kwestii kultury światowej, filozoficzną problematyką sytuacji współczesnego człowieka w świecie nowoczesnej cywilizacji. W recenzji czytamy, że „stosunek czasopisma do tych problemów jest bardzo inspirujący i nieakademicki”, przy czym autor podkreśla, iż pismo ma charakter międzynarodowy, publikują w nim bowiem swe prace autorzy z Węgier, Włoch, ZSRR, Francji a także Czechosłowacji (K. Kosik, J. Sviták, M. Průcha, J. Zumr).

Powyższy przegląd recepcji problematyki kulturalnej PRL w pismach Czechosłowacji w 1964 i 1965 r. wskazuje na to, że sprawy te śledzone są tam przez ludzi nauki, sztuki i literatury, przy czym zamknięty okres XX-lecia stał się okazją do szerszego i szczegółowszego zajęcia się tymi kwestiami. Artykuły, jakie w związku z 20. rocznicą Polski Ludowej ukazały się w prasie kulturalnej CSRS, stanowią nieraz próby zwartej, syntetycznej ujęcia skomplikowanych i rozległych zagadnień polskiego życia kulturalnego. Autorzy tych opracowań selekcjonują materiał, jakiego dostarczają im zjawiska dzisiejszego życia kulturalnego Polski, pod kątem zainteresowań czytelnika czechosłowackiego, pod kątem spraw zajmujących ludzi nauki, literatury i sztuki CSRS. Prace te są interesujące nie tylko jako przykłady swoistego spojrzenia na kulturę polską, ale również jako świadectwo istnienia w kulturze tej elementów odkrywczych i inspirujących.

Tadeusz Seweryn Wróblewski

DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA KULTURY CZECHOSŁOWACKIEJ W WARSZAWIE W LATACH 1961—1964

Gdyby uważnie prześledzić pracę Ośrodka Kultury Czechosłowackiej w Warszawie w ciągu ostatnich czterech lat można by dostrzec wyraźne zmiany w nastawieniu i w zakresie działalności tej placówki w porównaniu z latami poprzednimi. Do r. 1961 w pracy Ośrodka dominowała tematyka kulturalna — ponad 50% wszystkich imprez organizowano w przyjemnej salce przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie. Oczywiście bardzo często ekipa Ośrodka Kultury Czechosłowackiej wyjeżdżała także do różnych miast Polski, gdzie na zaproszenie Domów Kultury, świetlic, klubów, bibliotek oraz innych placówek wygłaszano odczyty, dawano

koncerty, organizowano wystawy itp. Z Czechosłowacji przyjeżdżali najwybitniejsi przedstawiciele kultury i nauki, literaci, muzycy i uczeni.

Dzięki wielu tego rodzaju udanym imprezom popularność Ośrodka Kultury Czechosłowackiej w całej Polsce wzrastała, tak że wreszcie do jego dyrekcji zaczęło napływać tyle zaproszeń ze wszystkich zakątków kraju, że dla ich zrealizowania musiałyby pracować kilka Ośrodków Czechosłowackich z dość licznym personelem. W tych warunkach działające we wszystkich miastach wojewódzkich domy kultury, kluby wojskowe, Kluby Międzynarodowej Książki i Prasy, placówki TWP, TPPR, ZMS, ZMW i inne organizacje masowe, chętnie zgodziły się przejąć część zadań Ośrodka Kultury Czechosłowackiej. Otrzymane z Warszawy materiały, takie jak filmy, wystawy, publikacje, rozpoczęły one rozprowadzać między placówki kulturalne niższego szczebla, między szkoły, zakłady pracy itp. Co więcej, na swym terenie same organizowały liczne imprezy poświęcone Czechosłowacji wykorzystując delegatów z CSRS, którzy na zaproszenie Ośrodka Kultury Czechosłowackiej przyjeżdżali wprost do danego miasta, niekiedy nie zatrzymując się nawet w Warszawie. Ten rodzaj współpracy Ośrodka z placówkami wojewódzkimi przyczynił się do poważnego rozszerzenia zakresu działalności.

Zmiany, jakie nastąpiły w pracy Ośrodka Kultury Czechosłowackiej objęły zresztą nie tylko jej formy, lecz również, i to w poważnym stopniu, wpłynęły na jej treść i kierunki. Ostatnie lata to okres niesłychanie szybkiego rozwoju kontaktów i czechosłowacko-polskiej współpracy na wielu odcinkach życia gospodarczego. Również współpraca kulturalna naszych krajów przybrała większe niż dawniej rozmiary. Oczywiście fakty te musiały znaleźć odbicie w pracy obu Ośrodków — polskiego w Pradze i czechosłowackiego w Warszawie.

Ośrodek Kultury Czechosłowackiej docenił potrzebę szerszego propagowania w Polsce zagadnień ekonomicznych i politycznych. Na jego zaproszenie przyjeżdżało do Polski coraz więcej fachowców z różnych dziedzin gospodarki, którzy zapoznawali polskich specjalistów z osiągnięciami Czechosłowacji i z perspektywami naszej współpracy w danej dziedzinie. Oczywiście nie zrezygnowano przy tym z poprzednio stosowanych tematów i form działalności. Nadal prezentowano polskiej publiczności najwybitniejsze osiągnięcia kultury czechosłowackiej. W sali Ośrodka występowali czołowi czechosłowaccy muzycy, pisarze, malarze i aktorzy.

Poniżej podaję zwięzłe omówienie imprez organizowanych przez Ośrodek Kultury Czechosłowackiej w ciągu ostatnich czterech lat oraz realizowanych w pierwszym półroczu 1965 r. w związku z 20-leciem CSRS.

Rok 1961

Do najciekawszych imprez stycznia 1961 r. należał odczyt prof. dr B. Duniowskiego pt. *Polscy więźniowie w austriackiej twierdzy na Špilberku w Brnie*, w którym prelegent, opierając się na materiałach zebranych podczas swego pobytu w Czechosłowacji omówił pomoc, jakiej udzielała ludność czeska polskim patriotom więzionym w austriackich kazamatach. W drugiej połowie stycznia Ośrodek zaprosił do Warszawy jednego z najwybitniejszych czechosłowackich wionocelistów — Aleksandra Večtomova, który w sali Ośrodka dał recital muzyki klasycznej. W tym samym miesiącu w WDK w Szczecinie została zainstalowana wystawa *60 lat scenografii czechosłowackiej*. 55 barwnych plansz obrazowało najwybitniejsze osiągnięcia czechosłowackich scenografów od początku XX w. Nadal prowadzono też zryw działalność odczytową na terenie całego kraju: *Nowa Konstytucja CSRS*, *Dlaczego Czechosłowacja jest już państwem socjalistycznym*, itd. — oto tematy odczytów.

Na czoło imprez z lutego 1961 r. wybija się wieczór poetycki, w którym udział wzięli: S. J. Lec, S. Pięta, Maria Erhardtowa i J. Brzostowska. Przez pewien

czas pisarze ci bawili w Czechosłowacji i po powrocie podzielili się swymi wrażeniami z polską publicznością. Recytowano także wiersze, które polscy poeci napisali w czasie pobytu w Pradze.

W kwietniu w sali Ośrodka została otwarta wystawa dwu plastyków słowackich — malarza Aloisa Klimy i rzeźbiarza Vladimira Kompanka. W następnych miesiącach wystawa ta była eksponowana w Szczecinie. Na uwagę zasługuje również seria odczytów pt. *Problemy rozwoju czeskosłowackiego przemysłu do r. 1975*, które wygłosił red. M. Woydyłło w różnych miastach woj. poznańskiego (m. in. Poznań, Gniezno, Września).

W maju 1961 r. przypadała 40 rocznica założenia Komunistycznej Partii Czechosłowacji. Z tej okazji Ośrodek zorganizował w Katowicach wystawę pt. *40 lat walki o socjalizm*. Również z tej samej okazji gościł w Polsce dr Karel Klír, docent Wyższej Szkoły Partyjnej w Pradze, który w różnych ośrodkach robotniczych wygłosił cały szereg odczytów o historii KPCz. Także w maju 1961 r. odbyły się Dekady Kultury Czechosłowackiej w woj. szczecińskim i koszalińskim, na które złożyły się odczyty, koncerty, wystawy, przeglądy filmów czeskosłowackich itp. W koncertach wystąpili m. in. czeskosłowaccy soliści — klarncista Jiří Kratochvíl i pianista Zdeněk Kožína.

W miesiącach letnich (czerwiec—sierpień) na terenie woj. poznańskiego i bydgoskiego Ośrodek zorganizował kilkanaście odczytów nt. *Perspektywy rozwoju współpracy czeskosłowacko-polskiej*, które wygłosił red. M. Woydyłło.

W dn. 18 IX 1961 r. w sali Ośrodka została otwarta interesująca wystawa: *Chopin w twórczości plastyków czeskich i słowackich*. Zaprezentowano na niej ponad 80 prac czeskosłowackich plastyków.

Również we wrześniu Ośrodek Kultury Czechosłowackiej zorganizował kilkanaście imprez poświęconych wizycie polskiej delegacji partyjno-rządowej w CSRS oraz na bieżąco informował warszawską publiczność o szczegółach tej wizyty.

W październiku w sali Ośrodka zorganizowano wystawę czeskosłowackich urządzeń fotooptycznych firmy „Meopta”, która cieszyła się wśród zwiedzających wielkim powodzeniem.

W listopadzie gościł w Czechosłowacji Państwowy Teatr Polski z Warszawy. Po powrocie do kraju ówczesny dyrektor teatru S. W. Balicki na wieczorze w Ośrodku Kultury Czechosłowackiej omówił tradycje i znaczenie współpracy Teatru Polskiego z *Národním Divadlem* z Pragi, a następnie zaprezentowano polskiej publiczności fragmenty programu przygotowanego dla widzów czeskosłowackich. Pożyteczną akcją było *tournee* dwu czeskich specjalistów od zagadnień rolnictwa, inż. Vladimira Novotnego i Zdeňka Dundra, po woj. warszawskim i olsztyńskim. Byli oni gośćmi NK ZSL i zapoznali polskich rolników z osiągnięciami rolnictwa czeskosłowackiego.

Rok 1962

Również następny rok przyniósł w Ośrodku Kultury Czechosłowackiej wiele interesujących imprez. Już w styczniu przyjechali do Warszawy na zaproszenie Ośrodka dwaj młodzi czescy inżynierowie — Rudolf Hošek i Jan Fabera. Opiekę nad nimi przejął ZMS. W ciągu dwutygodniowego pobytu odwiedzili oni prawie całe woj. łódzkie i kieleckie biorąc udział w wieczorach dyskusyjnych w klubach ZMS i ZMW. W tym samym miesiącu w Lublinie Ośrodek zorganizował wspólnie z TWP wystawę czeskosłowackiej książki technicznej. W następnych miesiącach 1962 r. Ośrodek kontynuował akcję zapoznawania polskiej publiczności z twórcami czeskosłowackimi. W roku tym obchodzili jubileusze wybitni czescy artyści; Josef Skupa — twórca słynnego teatryku Spejbla i Hurvinka, Jiří Trnka — twórca filmów kukielkowych oraz Adolf Hoffmeister — znany karykaturzysta, rysownik i pisarz. Ośrodek zorganizował kilkadziesiąt imprez na te-

renie całej Polski popularyzujących przy pomocy prelekcji i filmu ich osiągnięcia.

W 15 rocznicę podpisania między Polską a Czechosłowacją umowy o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy (10 III) w Ośrodku odbył się uroczysty koncert, w którym wystąpił skrzypek czechosłowacki — I. Kawaciuk. Również w marcu 1962 r. odbyła się tu impreza pt. „Kuba — kraj naszych przyjaciół”. Wziął w niej udział m. in. ówczesny *chargé d'affaires* Ambasady Kubańskiej w Warszawie Amado Palenque. Wyświetlono również czechosłowackie filmy o Kubie: *Que viva Cuba*, *Dwie inwazje na plaży Giron* oraz *Havana*.

W kwietniu w sali Ośrodka została otwarta wystawa malarstwa Jaroslava Paura. Autor pod wrażeniem ruin Warszawy namalował w r. 1946 cykl wstrząsających obrazów poświęconych naszej stolicy. Kilka z tych obrazów pokazano na wystawie. Sam J. Paur był obecny na otwarciu, a później wygłosił kilka odczytów o współczesnym malarstwie czechosłowackim.

Do najważniejszych imprez 1962 r. należały akcje związane z 20 rocznicą zagłady przez hitlerowców Lidic. W związku z tym Ośrodek razem z Ambasadą CSRS stał się inspiratorem wielu masowych akcji antyfaszyzowskich na terenie naszego kraju organizowanych wspólnie ze ZBoWiD-em. Wymienić tu można masowe wiece protestacyjne w Cieszynie i w Żyrardowie oraz w Chełmnie nad Nerem, gdzie hitlerowcy zgładzili 83 dzieci z Lidic, dużą wystawę w sali Ośrodka i kilka mniejszych wystaw fotograficznych w różnych miastach.

W miesiącach letnich w sali Ośrodka była zainstalowana wystawa pt. *Rewolucyjna Kuba w fotografii*.

Na jesieni Ośrodek zaprosił do Polski inż. Milana Kopčę z huty Istebna na Słowacji, działacza młodzieżowego, który w woj. gdańskim i koszalińskim wygłosił serię odczytów o ruchu brygad socjalistycznych w CSRS. Szczególnie bogaty w różnego rodzaju imprezy był październik 1962 r. W sali Ośrodka zorganizowano uroczystą akademię z okazji Dnia Armii Czechosłowackiej. Odbył się tu również koncert w wykonaniu dwu młodych muzyków — Stanislava Apolina, wiolonczela i Radoslava Kvapila — fortepian. W październiku wygłosił też inż. Wojślaw Bielicki, red. nac. czasopisma „Przegląd Budowlany”, ilustrowany przezrociami odczyt pt. *Nowoczesna architektura na Słowacji*. W tym samym miesiącu czeski pedagog Vladimír Vymětal wygłosił kilka odczytów w różnych miejscowościach woj. warszawskiego nt. *Problemy szkolnictwa w CSRS*. Wreszcie w ostatnim dniu października czechosłowacki teoretyk jazzowy Miloš Bergl mówił w Ośrodku o tej dziedzinie twórczości w CSRS, po czym zaprezentowano publiczności ciekawsze nagrania płytowe oraz film *Dni pełne jazzu*.

Listopad i grudzień 1962 r. to przede wszystkim Festiwal Czechosłowackich Filmów Archiwalnych od 19 XI do 28 XII, który został zorganizowany w sali Ośrodka wspólnie z Centralnym Archiwum Filmowym i z Československą Filmorektą z Pragi. Warszawska publiczność mogła obejrzeć najciekawsze filmy czechosłowackie z l. 1898—1952, niejednokrotnie przedtem w ogóle w Polsce nieznanne. Wyświetlono ogółem 28 filmów m. in. „Batalion” Prażskiego, „Erotikon” i „Ekstaza” Machatego, „Przed maturą” Vaňčury, „Biała zaraza” Haasa, „Ziemia śpiewa” Plicki, „Syrena” Steklego itp.

Rok 1963

W pierwszej połowie 1963 r. w Ośrodku nastąpiło szczególne nasilenie akcji o charakterze politycznym. Były one związane z przypadającymi wtedy rocznicami.

W związku z 15 rocznicą wydarzeń lutowych w Czechosłowacji w Ośrodku odbył się przegląd filmów rewolucyjnych połączonych z krótkimi prelekcjami wyjaśniającymi sens i znaczenie tych wydarzeń. Takie przeglądy filmów odbyły się też w marcu 1963 r. w wielu miastach woj. lubelskiego, łódzkiego, szczecińskiego i zielonogórskiego.

W kwietniu 1963 r. obchodzono w Polsce 20 rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim. W związku z tym Ośrodek zorganizował w swej sali wystawę malarstwa i grafiki Jarmili Mařanovej zatyt. *Ich chlebem były tzy*. Obrazy Mařanovej poświęcone były martyrologii Żydów w czasie okupacji. W tym samym czasie w kilku miastach wojewódzkich odbywały się przeglądy antyfaszystowskich filmów czechosłowackich.

W końcu kwietnia 1963 r. przypadła 80 rocznica urodzin Jaroslava Hařka. W Ośrodku zorganizowano dwa wieczory literackie poświęcone twórcy „Przygód dobrego wojaka Szwejka”.

W maju w sali Ośrodka została zainstalowana wystawa plakatów Jaroslava Chotěnovskiego. W tym miesiącu zorganizowano również kilkanaście imprez politycznych związanych z 18 rocznicą wyzwolenia Czechosłowacji. Z tej samej okazji Ośrodek wydał okolicznościowy biuletyn.

Co roku w czerwcu jedna z niedziel w Warszawie poświęcona jest Czechosłowacji. Wydział Kultury Stołecznej Rady Narodowej organizuje wtedy cały szereg imprez artystycznych — z CSRS przyjeżdżają aktorzy, piosenkarze i zespoły muzyczne. Również i Ośrodek bierze udział w tej „czechosłowackiej niedzieli”. W r. 1963 przygotował on 12 różnych wystaw, które zostały zainstalowane na świeżym powietrzu w warszawskich parkach, gdzie odbywały się imprezy poświęcone Czechosłowacji.

Sezon jesienny (wrzesień 1963 r.) Ośrodek zainaugurował wystawą „Czechosłowacja na znaczkach pocztowych”. Wystawa połączona była ze sprzedażą znaczków, a w ciągu czterech tygodni jej trwania przez salę Ośrodka przewinęło się ponad 20 tys. zwiedzających. We wrześniu przypadła również 25 rocznica podpisania układu monachijskiego. Ośrodek zorganizował z tej okazji kilkanaście imprez, na których podkreślano konieczność ciągłego przypominania wydarzeń sprzed 25 lat w obliczu narastających w NRF dążeń rewizjonistycznych i odradzania się militarizmu. Jako uzupełnienie referatów wyświetlano film *Transport z rajy*.

W październiku zorganizowano w Ośrodku wspólnie z SDP wystawę *Fotografia prasowa fotoreporterów czechosłowackich*, na której zgromadzono kilkadziesiąt prac takich sprawozdawców jak Hařek, Skála, Sourková, Hampl i in. Owocem współpracy Ośrodka z redakcjami różnych czasopism, z radiem i z telewizją był m. in. konkurs na recenzję czechosłowackich słuchowisk radiowych nadawanych przez Polskie Radio. Ośrodek ufundował kilka nagród, m. in. tygodniowy pobyt w CSRS. Do redakcji literackiej Polskiego Radia napłynęło kilkaset recenzji. Uroczyste zakończenie konkursu wraz z rozdaniem nagród odbyło się w sali Ośrodka. Pierwszą nagrodę zdobył p. Feliks Nagórski z Łodzi.

W grudniu 1963 r. Czechosłowacja obchodziła 20 rocznicę podpisania między CSRS a ZSRR Umowy o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy. Ośrodek i tej rocznicy poświęcił należytą uwagę w kilkunastu wystawach fotograficznych, odczytach i prelekcjach uzupełnionych pokazami filmowymi.

Rok 1964

W związku z obchodami 20-lecia PRL Ośrodek już od stycznia 1964 r. rozpoczął serię odczytów pt. *Czechosłowacko-polskie kontakty kulturalne i współpraca ekonomiczna w ostatnim XX-leciu*. W ciągu całego roku ogłoszono około 60 takich odczytów na terenie całej Polski. Były one uzupełnione pokazami filmowymi. Dużym zainteresowaniem cieszyła się także wystawa *Czechosłowacja wczoraj, dziś, jutro* zainstalowana w Klubie Wojskowym w Kielcach. W styczniu 1964 r. zorganizowano też w sali Ośrodka cykl koncertów muzyki stereofonicznej z płyt „Supraphonu” (muzyka symfoniczna, operowa i rozrywkowa).

W lutym gościł w Warszawie dyrektor i kierownik artystyczny teatryku

satyrycznego „Paravan” w Pradze — Jiří Robert Pick. Zapoznał on publiczność polską ze współczesną satyrą w CSRS. Przeprowadził również swą dyskusję z polskimi satyrykami.

Ośrodek zawsze starał się, aby u siebie urządzać premiery najciekawszych filmów czechosłowackich. W 1964 r. zaprezentowano warszawskiej publiczności m. in. takie filmy jak: *Gdy przyjdzie kot*, *O czymś innym*, *Czarny Piotr*, *Starcy na chmielu* itd.

W marcu 1964 r. odbyły się wspomniane już „Dni Czechosłowackie” zorganizowane wspólnie z Domem Wojska Polskiego w Warszawie. Ekspozowane w warszawskich klubach wojskowych wystawy powędrowały następnie do różnych jednostek wojskowych i do końca roku krążyły po całej Polsce. W tym samym miesiącu (15 III) przypadała 25 rocznica ostatecznego zajęcia ziem czeskich przez wojska hitlerowskie. W związku z tym Ośrodek zorganizował w różnych miastach zebrania, na których m. in. wskazywano na groźbę odrządzającego się niemieckiego militarizmu.

W kwietniu gościli w Polsce dwaj czechosłowaccy specjaliści. Pierwszy z nich, inż. Antonín Novotný, mówił o czechosłowacko-polskiej współpracy ekonomicznej i naukowo-technicznej, drugi, inż. Václav Sazima, wygłaszał prelekcje o mechanizacji i chemizacji czechosłowackiego rolnictwa.

W maju Ośrodek gościł u siebie kolarzy, reprezentantów CSRS na Wyścig Pokoju. W miesiącu tym podzielił się także ze słuchaczami swoimi wspomnieniami płk Michał Kaseja w referacie pt. *Z II Armii WP na ziemiach czeskich* oraz urządzono cykl koncertów muzyki czeskiej w warszawskich szkołach muzycznych z okazji odbywającej się w tym czasie „Praskiej Wiosny”. W następnym miesiącu Ośrodek znowu zaprosił z Czechosłowacji specjalistę — inż. Jaroslava Kozla, który wygłosił kilka odczytów nt. *Zagadnienia gospodarki wodnej CSRS*. W lipcu 1964 r. w sali Ośrodka została zainstalowana wystawa *Czechosłowackie przyrządy pomiarowe*.

Dwudziesta rocznica wybuchu Słowackiego Powstania Narodowego (sierpień 1944) była obchodzona szczególnie uroczyście, ponieważ inaugurowała obchody 20-lecia CSRS. Z tej okazji w sali Ośrodka otwarto dużą wystawę okolicznościową zaś w różnych miastach polskich zainstalowano kilkanaście mniejszych wystaw i zorganizowano kilka uroczystych akademii. Przemawiał na nich uczestnik powstania, przedstawiciel Słowackiej Rady Narodowej — Jan Blahušíak. Wydano również okolicznościowy biuletyn informacyjny.

„Dni Czechosłowackie” zorganizowane zostały w październiku w trzech uzdrowiskach — w Dusznikach, Kudowie i Polanicy. Złożyły się na to wystawy, prelekcje o Czechosłowacji oraz pokazy filmowe. Również w październiku odbyło się kilka imprez z okazji 20 rocznicy walk o przełęcz Dukielską — m. in. na uroczystej akademii w sali Ośrodka przemawiał *attaché* wojskowy Ambasady CSRS — płk Jan Doležel. W dn. 21 października w Wojewódzkim Domu Kultury w Szczecinie nastąpiło otwarcie wystawy *Słowacka Fotografia Artystyczna*, na które przybyła przedstawicielka Zw. Plastyków Słowackich — Anna Robinsonová.

W listopadzie Ośrodek wydał z okazji Międzynarodowego Dnia Studenta (17 XI) specjalny biuletyn oraz zorganizował szereg imprez, zwłaszcza w środowiskach akademickich (m. in. w Warszawie, Krakowie, Łodzi i Toruniu) wyjaśniających przyczyny i konsekwencje represji hitlerowskich wobec młodzieży i profesorów w Pradze w dn. 17 XI 1939 r.

W listopadzie zorganizowana została też po raz pierwszy w Polsce w sali Ośrodka wystawa prac Antonina Pelca. Warszawska publiczność mogła obejrzeć około 60 jego prac z różnych okresów twórczości. Pelc wraz z małżonką przybył na otwarcie wystawy i przy okazji nawiązał liczne kontakty z polskimi malarzami.

Drugim gościem, który w listopadzie na zaproszenie Ośrodka przyjechał do Polski był znany polonista czeski — prof. dr Karel Krejčí. Wygłosił on kilka odczytów nt. *Stefan Žeromski a Czechy* (m. in. dla studentów polonistyki UW). Wreszcie w grudniu 1964 r. Ośrodek współpracował z Lubuskim Towarzystwem Muzycznym nad zorganizowaniem kilku imprez poświęconych pamięci Bedřicha Smetany. Imprezy takie odbyły się m. in. w Poznaniu, Zielonej Górze, Lubinie i Nowej Soli.

Jak z tego wyliczenia wynika działalność Ośrodka była w l. 1961—1964 bardzo bogata i różnorodna. Corocznie, przy współpracy z polskimi instytucjami, Ośrodek organizował 350—400 różnych imprez nie wliczając w to setek filmów wypożyczanych z bogatej filмотeki.

Pierwsze półrocze 1965 r.

W roku bieżącym Czechosłowacja obchodziła swe 20-lecie. Szczególne nasilenie imprez poświęconych tej rocznicy miało miejsce od marca do lipca br. Ośrodek zawarł z wieloma wojewódzkimi domami kultury porozumienia, na mocy których dostarczył im różnego rodzaju zestawy filmów, publikacje, nuty, biuletyny i wystawy oraz sprowadził z Czechosłowacji prelegentów i muzyków, zaś domy kultury na terenie danego województwa zorganizowały tzw. „Dni Czechosłowackie” z okazji 20-lecia CSRS. I tak np. w marcu na zaproszenie Ośrodka przyjechał do Polski Emil Zatopek oraz duet kameralny: L. Soviček — skrzypce i J. Bartoš — gitara, zaś w kwietniu trio muzyczne. W maju wielkim powodzeniem cieszyły się koncerty *Praskiego Duetu*, odczyty wybitnego poety i polonofila Jana Pilařa oraz wieczory literackie z udziałem poety i prezesa Związku Pisarzy Słowackich — V. Mihálíka, na których wiersze recytowała wybitna aktorka Słowackiego Teatru Narodowego — A. Kralovcová.

Poza tym w wielu miastach wojewódzkich notujemy duże wystawy z udziałem czechosłowackich twórców. Wielkim powodzeniem cieszyły się konkursy zorganizowane przez Ośrodek Kultury Czechosłowackiej wspólnie z redakcjami 7 czasopism (m. in. z „Expressem Wieczornym”, „Przekrojem”, „Kurierem Szczecińskim”, „Przyjaźnią”). Wśród zwycięzców rozlosowano 6 wycieczek do Czechosłowacji i wiele licznych nagród rzeczowych.

Leon Kuciński